

Arkivsak-dok. 23/34420-6
Saksbehandler Guro Elise Berg

Saksgang
Formannskapet 2023 - 2027
Bystyret 2023 - 2027

Møtedato
15.02.2024
28.02.2024

Sak nr.
16/24

Handlingsprogram Østre bydel 2024

Innstillingssak.

Medsaksbehandlere: Maria Skundberg Strøm

Kommunedirektørens innstilling:

Programbeskrivelse Østre bydel og handlingsprogram Østre bydel 2024 vedtas, Sarpsborg kommune sender programbeskrivelsen til Kommunal- og distriktsdepartementet for anmodning om utbetaling av tilskudd for 2024.

Vedlegg:

1. Avtale mellom staten og Sarpsborg kommune om en områdesatsing i Østre bydel
2. Programbeskrivelse Østre bydel
3. Handlingsprogram Østre bydel 2024

Sammendrag:

Kommunal- og distriktsdepartementet har gitt tilsagn om inntil 5 millioner kroner til områdesatsing Østre bydel i 2023, og en femårig intensjonsavtale (2023-2027) om statlig samarbeid om områdesatsingen. Arbeidet er organisert gjennom en intensjonsavtale, programbeskrivelse, årlige handlingsprogrammer og et rapporteringssystem.

De årlige handlingsprogrammene skal utarbeides i samarbeid med Kommunal- og distriktsdepartementet. Handlingsprogram Østre bydel 2024 beskriver hvordan områdesatsingen ønsker å bruke de statlige midlene overført fra 2023 og nye statlige midler for 2024, i tillegg til kommunens avsatte driftsmidler og investeringsmidler for 2024. Årets fokus vil være mobilisering etter et år med oppstart og igangsettelse. Det er angitt flere tiltak under innsatsområdene BO, JOBBE og OPPLEVE.

Kommunedirektøren anbefaler at programbeskrivelse Østre bydel og handlingsprogram Østre bydel 2024 vedtas. Programbeskrivelsen sendes Kommunal- og distriktsdepartementet for anmodning om utbetaling av tilskudd for 2024.

Utredning:

Kommunal- og distriktsdepartementet har gitt tilsagn om inntil 5 millioner kroner til områdesatsing Østre bydel i 2023, og en femårig intensjonsavtale (2023-2027) om statlig samarbeid om områdesatsingen. Denne saken redegjør for samarbeidet, i tillegg til bruken av statlige midler for 2023 og 2024 samt kommunens egne midler satt av til områdesatsing Østre bydel i 2024.

Sarpsborg kommunes samarbeid med staten ved Kommunal – og distriktsdepartementet er organisert gjennom;

- en femårig intensjonsavtale (2023-2027)
- programbeskrivelse
- årlige handlingsprogrammer
- rapporteringssystem.

Intensjonsavtalen mellom Kommunal- og distriktsdepartementet og Sarpsborg kommune om områdesatsing Østre bydel beskriver hovedmålet for satsingen, innsatsområder og delmål under hvert av innsatsområdene, jf. vedlegg 1. I tillegg beskrives forventninger til at det gjøres tiltak for de fysiske omgivelsene, det sosiale miljøet og tjenestene som tilbys i området. Arbeidet skal dokumenteres underveis og nye erfaringer, kunnskap og arbeidsformer skal deles og formidles videre. Det skal gjøres en sluttevaluering etter avtaleperiode.

Programbeskrivelse Østre bydel ble vedtatt av Sarpsborg bystyre høsten 2022 før kommunen hadde et statlig samarbeid om områdesatsingen, jf. sak PS 69/22. I henhold til avtale mellom Kommunal- og distriktsdepartementet og Sarpsborg kommune om områdesatsing Østre bydel skal partene i fellesskap utarbeide en programbeskrivelse med plan for gjennomføring av satsingen. Det arbeidet startet høsten 2023. Departementet hadde ingen innvendinger på allerede vedtatt programbeskrivelse for Østre bydel, men ønsket å inkludere arbeidet med evaluering. Kommunedirektøren anbefaler å gjøre mindre endringer i vedtatte programbeskrivelse som hensyntar dette.

Det er avtalen og programbeskrivelsen som utgjør styringsdokumentene for områdesatsingen i Sarpsborg kommune.

Det skal utarbeides årlige handlingsprogram i samarbeid med Kommunal- og distriktsdepartementet. De årlige handlingsprogrammene vil gi grunnlag for anmodning om utbetaling av det statlige tilskuddet hvert år. Handlingsprogrammet skal beskrive forslag til tiltak det gjeldende året, hvordan tiltakene bidrar til innsatsområder og mål, forslag til budsjett samt synliggjøre kommunens egenandel. Det skal i tillegg inneholde en årsrapport.

Handlingsprogram Østre bydel 2024 beskriver hvordan områdesatsingen ønsker å bruke de statlige midlene overført fra 2023 og nye statlige midler for 2024, i tillegg til kommunens avsatte driftsmidler og investeringsmidler for 2024. Det er kunnskapsgrunnlaget, programbeskrivelsen Østre bydel, avtalen med Kommunal – og distriktsdepartementet samt erfaringer og innspill som danner grunnlaget for handlingsprogram Østre bydel 2024.

I 2024 prioriterer kommunedirektøren mobilisering etter et år med fokus på oppstart og igangsettelse. Dette vil være en gjennomgående prioritering innen stedsutvikling, tjenesteutvikling og ressursmobilisering.

Under innsatsområdet BO gjøres det tiltak innen byforskjønnelse og videreutvikling av kvartal 88, samt tiltak for å bedre boforhold og styrke foreldrerollen.

Under innsatsområdet JOBBE inngås det en partnerskapsavtale med Smart Innovation for å nå delmålene og se på mulighetene for å etablere Østre bydel unlimited – en inkubator for sosialt entreprenørskap. Sistnevnte tiltak er gjennomført av andre områdesatsinger med stor suksess.

Sentrumsutviklingen styrkes gjennom samarbeid med Bykraft, herunder Sarpsborg næringsforening og isarpsborg, og i et samarbeid med NAV skal flere unge få sommerjobb.

Under innsatsområdet OPPLIVE er det satt mål om å gi gode betingelser for kulturlivet, styrke Østre bydel som kultursentrum samt skape sosiale møteplasser og inkluderende lokalsamfunn med økt deltakelse. Dette gjøres blant annet ved å videreføre suksessen fra 2023 med å dele ut nærmiljøtilskudd. I tillegg skal områdesatsingen etablere et nabolagshus, følge opp resultatene av innovasjonsprosessen GNIST og styrke bydelens ungdomstilbud gjennom samarbeid med Ungdommens kulturhus (UK) og Inspiria.

Programledelsen jobber videre med ressursmobilisering blant annet ved gjennomføringen av programmet Bydelsmødre og drift av bydelkontoret. Suksessfaktorer fra andre områdesatsinger har vært å bli kjent med bydelen og styrke nærmiljøet. Derfor fortsetter arbeidet med å etablere møteplasser, nettverk og føra innenfor hvert innsatsområde. Dette skal være uformelle møteplasser for erfaringsutveksling, innspill og medvirkning mellom kommunen, næringsliv, beboere, frivillighet og regionale eller nasjonale samarbeidspartnere.

Sarpsborg kommune fikk tildelt de statlige midlene for 2023, 5MNOK, sent på høsten 2023. Det har derfor ikke vært anledning til å sette i gang tiltakene som var planlagt finansiert med statlige midler. Kommunedirektøren anbefaler at det søkes om overføring av hele tilskuddet fra i fjor. Dette kan gjøres i inntil 2 år.

Kommunedirektøren anbefaler at programbeskrivelse Østre bydel og handlingsprogram Østre bydel 2024 vedtas. Programbeskrivelsen sendes til Kommunal- og distriktsdepartementet for anmodning om utbetaling av tilskudd for 2024.

Konsekvenser økonomi, miljø og folkehelse:

Økonomi:

Sarpsborg kommune har prioritert 3 millioner kroner årlig i kommunens handlingsplan for perioden 2024-2027 for å drifte områdesatsingen. Midlene skal finansiere programledelse og prosessarbeid, og gjennomføring av tiltak og prosjekter i handlingsprogrammet.

I kommunens investeringsprogram for Østre bydel er det avsatt 16 millioner kroner til investeringer i perioden 2024-2027. Dette omfatter blant annet utvikling av kvartal 88 til park/møteplass og etablering av bydelshus. Investeringene kan også bidra til å utløse statlige og/eller regionale tilskuddsmidler.

Statlig tilskudd på inntil 5 millioner kroner fra Kommunal – og distriktsdepartementet for 2024 utbetales etter innsendt handlingsprogram for 2024 og disponeres i tråd med handlingsprogrammet. Midlene er overførbare for inntil to år.

De statlige midlene for 2023, 5 millioner kroner, er ikke tatt i bruk, Kommunen vil be om at disse overføres til 2024.

Miljø:

Områdesatsingen vil kunne gjøre Østre bydel og bysentrum mer attraktivt slik at flere bosetter seg i sentrum. Det vil bidra til mer arealeffektiv by- og samfunnsutvikling der flere kan velge miljøvennlige transportformer som å sykle, gå eller reise kollektivt.

Folkehelse:

Områdesatsing Østre bydel styrker sosial bærekraft og medborgerskap gjennom sitt arbeid med lokalsamfunnsutvikling og ressursmobilisering. Dette er en gjennomgående metode som etterstrebes i planlegging, utforming og gjennomføring av samtlige prosjekter og tiltak i områdesatsingen. Ved at innbyggere involveres aktivt i arbeidet vil dette være med å styrke medborgerskapet og skape samfunnsborgere som former sitt eget samfunn og nærmiljø. Ressursmobiliseringen bidrar til innflytelse på eget liv og samfunn, og styrker tilhørighet til eget hjemsted. Etablering av bydelskontor og Bydelsmødre er eksempler på tiltak for å oppnå dette.